

Maribor, 9. 9. 2016

PROMET Z GROZDJEM (ZAKONODAJNE OSNOVE)

Pri prometu z grozdom morajo biti pridelovalci oziroma kupci grozdja pozorni na izpolnjevanje naslednjih zakonskih določb:

1. Prijava letnega pridelka

Zakon o vinu (ZVin), Ur. l. RS št. 105/2006, 72/2011, 90/2012 in 111/2013 določa, da se v RPGV vpišejo podatki o količini pridelanega grozdja, mošta, vina in drugih proizvodov po sortah vinske trte, geografskem poreklu ter podatki o odkupljenih in prodanih količinah.

Pravilnik o registru pridelovalcev grozdja in vina (RPGV) določa, da morajo pridelovalci, ki obdelujejo najmanj **0,1 ha vinograda, vsako leto, najpozneje do 20. novembra, prijaviti celoten pridelek, vključno s pridelkom, namenjenim za lastno porabo**; ta obveza velja tudi za tiste z manj kot 0,1 ha vinograda, če pridelek prodajo.

Zgoraj navedene zakonske določbe torej veljajo tudi za tiste pridelovalce, ki pridelujejo samo grozdje in le tega prodajo.

V primeru, da je grozdje kupil kupec iz Slovenije za nadaljnjo predelavo v vino in trženje, je nakup pridelka dolžan prijaviti kupec.

2. Spremni dokumenti za prevoz grozdja

Tudi grozdje morajo v prometu spremljati predpisane listine, razen za prevoz iz vinograda pridelovalca v prostor za predelavo, če razdalja ne presega 40 km.

Z namenom preprečevanja nedovoljenega prometa zakonodaja določa, da mora spremni dokument za prevoz proizvodov s poreklom v RS, ki se začne in konča na ozemlju RS, vsebovati podatke iz priloge VI Uredbe 436/2009/ES in je lahko na pripravljenem obrazcu, ki je priloga Pravilnika o kletarski evidenci in spremnih dokumentih z vinom, ali drug dokument s podatki iz spremnega dokumenta.

Za prevoz grozdja je torej potreben spremni dokument (spremnica oz. drug dokument, ki vsebuje predpisane podatke), ki ga izda UE po prijavi pridelka oz. ga lahko izpolnijo tudi stranke same.

Eno kopijo spremnega dokumenta obdrži pridelovalec, original kupec posreduje na UE (če gre za nakup zaradi nadaljnje prodaje vina), drugo kopijo pa obdrži kupec. Izvod spremnega dokumenta mora imeti voznik pri sebi za vsak prevoz posebej.

3. Kdo lahko kupi grozdje

ZVin določa, da se lahko s pridelavo grozdja, mošta in vina ter drugih proizvodov ukvarjajo samostojni podjetniki in pravne osebe, fizične osebe, ki niso s.p. pa le, ko je grozdje njihov lastni pridelek. Posledično lahko fizične osebe, ki niso s.p., kupijo grozdje le za lastno porabo in ne za nadaljnji promet - v tem primeru kupec obdrži kopijo spremnice, pridelovalec pa original posreduje na UE, ki pri prijavi grozdja zabeleži, da je bilo prodano končnemu potrošniku.

ZVin hkrati predvideva izjemo v primerih, ko je bil lastni pridelek grozdja fizičnih oseb pomembno zmanjšan zaradi naravne nesreče (pridelek najmanj 60% manjši od triletnega povprečja iz RPGV), vendar mora biti kupljeno grozdje pridelano v vinorodnem okolju oškodovanega pridelovalca, skupni pridelek (lastni in dokupljen) pa ne sme presegati 100% triletnega povprečja prijavljenega pridelka grozdja. Obseg škode se določi v skladu s predpisi, ki urejajo ocenjevanje škode v kmetijstvu oziroma v postopku ocenjevanja škode za izvajanje ukrepov kmetijske politike in velja za pridelek tekočega leta.

Izjema od te določbe ZVin je letnik grozdja 2016, za katerega je s poleti sprejetim interventnim zakonom zaradi odprave posledic aprilske pozebe in snega (Ur.l. RS št. 52/2016) omogočeno, da lahko fizične osebe, ki niso s.p. in so utrpeli škodo na vinogradih po pozebi in snegu, dokupijo tudi grozdje letnika 2016 iz drugih vinorodnih območij (ne le znotraj istega okoliša).

4. Kraj pridelave grozdja

Ne glede na izjemo za možnost dokupa grozdja tudi iz drugih območij, pa ostajajo določbe glede označevanja geografskega porekla nespremenjene.

Kupec grozdja, ki je pridelano v drugem vinorodnem okolju iste vinorodne dežele, lahko vino označi le **kot deželno vino** oz. **kot vino brez geografskega porekla, pridelano v Sloveniji**, če gre za nakup iz druge vinorodne dežele.

Vir: MKGP

Pripravila:

Tadeja Vodovnik Plevnik, specialistka za vinarstvo, KGZS - Zavod Maribor